

Tiemerkinnät ja tienpidon rahoitus

22.1.2016

Oma esittely

- Vesa Männistö, FM
- Väyläomaisuuden hallinnan johtava asiantuntija
- Rahoituksen ja palvelutason suunnittelu (tiet, radat, vesiväylät)
- Väyläomaisuuden hallinnan kehittäminen
- Alalla 28 vuotta, josta 9 vuotta Tiehallinto / Liikennevirasto

Esityksen sisältö

- Perusväylänpidon rahoitus
- Tiemerkitöjen rahoitus
- Korjausvelkapaketti

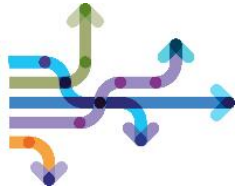
Perusväylänpidon rahoitus

Perusväylänpidolla...

...varmistetaan
verkon
käytettävyys,
toimivuus ja
turvallisuus sekä
asianmukaiset
liikenteen
palvelut

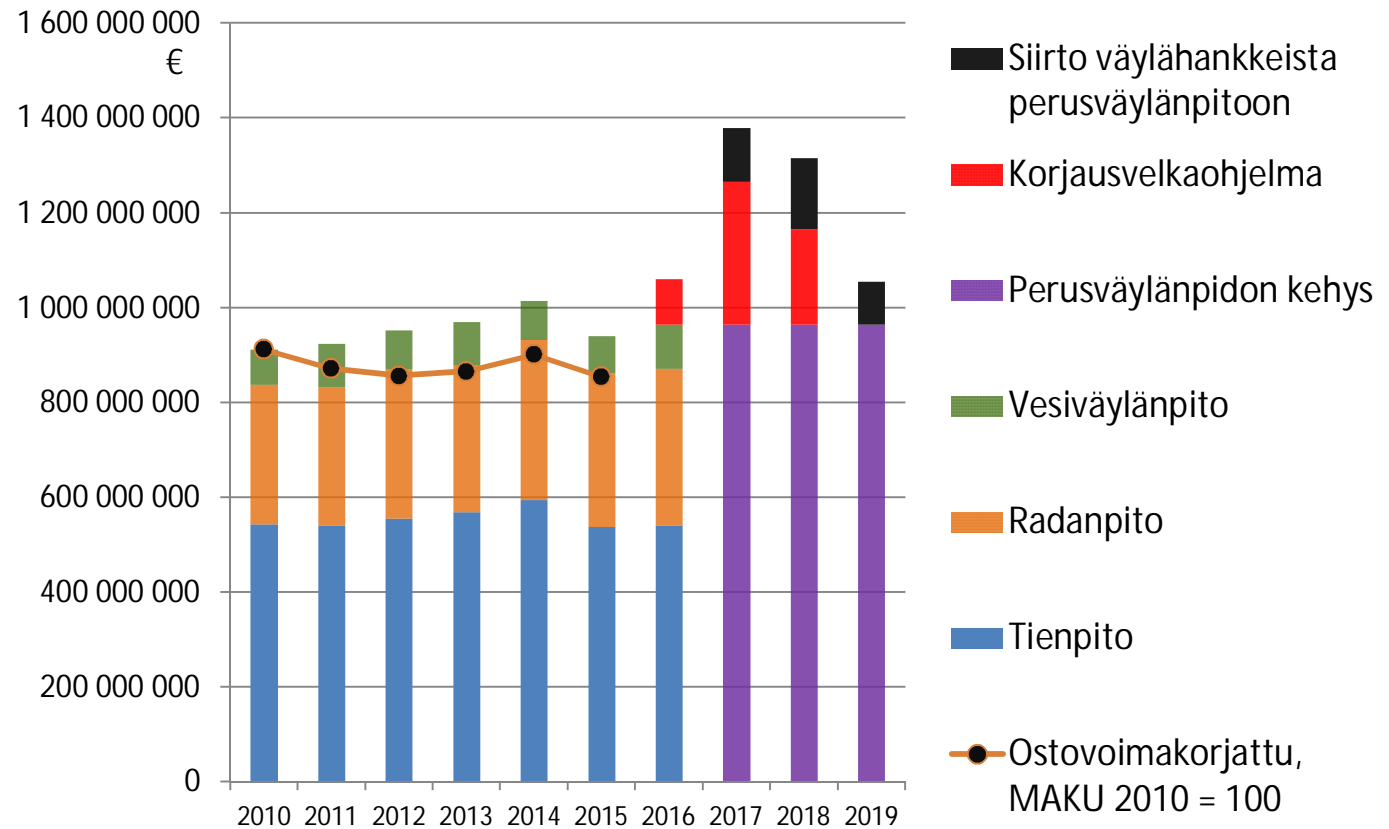
Väylien kunnan pääongelmat

- Maanteillä päällysteiden, tierakenteiden ja siltojen kunto sekä varusteiden ja laitteiden vanheneminen
- Rautateillä ratapihat, sillat, routavauriot, ratojen päällysrakenteet (kiskot, pölkyt, sepeli) sekä sähkö- ja turvalaitteiden vanheneminen
- Vesiväylillä kanavien tekniikan vanheneminen, merenkulun turvalaitteet

Perusväylänpidon määrärahat 2010-2019

Lähteet: Valtion talousarvio, hallitusohjelma 2015, kehyspäätös syksy 2015

Perusväylänpidon rahoitus 2016 *)

Suunnittelutilanne tammikuu 2016, ei sisällä korjausvelkaohjelmaa

Päivittäinen kunnossapito
Varmistetaan liikenneverkon päivittäinen liikennöitävyys

Liikenteen palvelut

Tarjotaan ajantasaista liikenteenohjausta, tietoa ja tiedotusta sekä jäänmurto- ja maantielauttapalveluja.

* Suluissa vuoden 2015 luvut

** Sisältää perusväylänpidon hankeohjelmat

398 M€
(382 *)

363 M€
(345)

181 M€
(182)

69 M€
(90)

Ylläpito

Korjataan liikenneverkon ja sen rakenteiden kulumisesta ja ikääntymisestä aiheutuvia vaurioita sekä uusitaan vanhoja väylärakenteita nykyvaatimusten tasolle

Parantaminen**

Parannetaan liikenneverkon palvelutasoa pienillä investoinneilla.

Ylläpidon (korjaukset) ja parantamisen (pienet täsmäkohteet) rahoitus tarpeisiin nähden niukka ⁸

Tiimerkintöjen rahoitus

Väylän huono kunto heikentää liikenteen toimivuutta, täsmällisyyttä ja turvallisuutta sekä lisää asiakkaiden ja väylänpidon kustannuksia

Priorisointilinjauksia

- Tulosohjauksen puitteissa Liikennevirasto priorisoi elinkeinoelämälle tärkeiden ja liikenteellisesti merkittävien väylien kunnossapidon.
- Vilkkaiden väylien kunnan säilyttämiseksi ja kriittisten kohteiden korjaamiseksi rahoitus tälle verkon osalle priorisoidaan. Alemman verkon palvelutasosta joudutaan tinkimään.
- Väyläverkon hoidon kustannukset ja osa ylläpitourakoiden kustannuksista on sidottu indeksiin, tämä rahoitus on myös priorisoitava
- **Koko verkon päivittäinen liikennöitävyys varmistetaan. Samoin kriittiset korvausinvestoinnit toteutetaan koko verkolla turvallisuuden ja liikennöitävyyden varmistamiseksi.**
- Asiakasvaikutukset priorisoidaan lyhyellä tähtäimellä (1-2 hallituskautta) korkeammalle kuin väyläomaisuuden säilyminen. Myös tämä tarkoittaa rahoituksen priorisointia liikennemäärien mukaisesti vilkkaille verkon osille.
- Luodaan yhtenäiset toimintatavat, joilla tuotetaan tehokkaasti asiakkaiden tarvitsemat palvelut.

1. Päälysteiden ylläpidon verkkotason rahoitustarve

- Valtakunnallinen päälysteiden ylläpidon rahoitustarve lasketaan PYRO-mallilla (Päälysteiden Ylläpidon Rahoitustarpeen Optimointi)
 - Pitkän tähtäimen **verkkotason** laskentamalli
 - Malli käyttää laskennassa KVL:n perusteella määriteltyjä **osaverkkoja**
 - Tuloksena **rahoitustarve** osaverkoittain nykykunnan ylläpitämiseksi
 - Osaverkoista lasketaan rahoitustarve **ylemmälle ja muulle verkolle**
 - **Varsinaisen PYRO-mallin ulkopuolella lasketaan vuotuinen rahoitustarve tiemerkinnoille, rampeille ja kevyen liikenteen väylille**

2. Rahoituksen priorisointi ja jako verkon osille

- Käytettävissä oleva rahoitus on priorisoitu pääsääntöisesti siten, että **ylemmän verkon päälysteille** sekä **kaikille tiemerkinnoille** jaetaan niiden tarvitsema rahoitus **nykykunnan ylläpitämiseksi**
- **Tiemerkintöjen** jako noudattaa muuten samaa logiikkaa, mutta osaverkoittain jakoperuste on tiepituuden jakautuminen ELYjen välillä

Tiimerkintöjen rahoitus

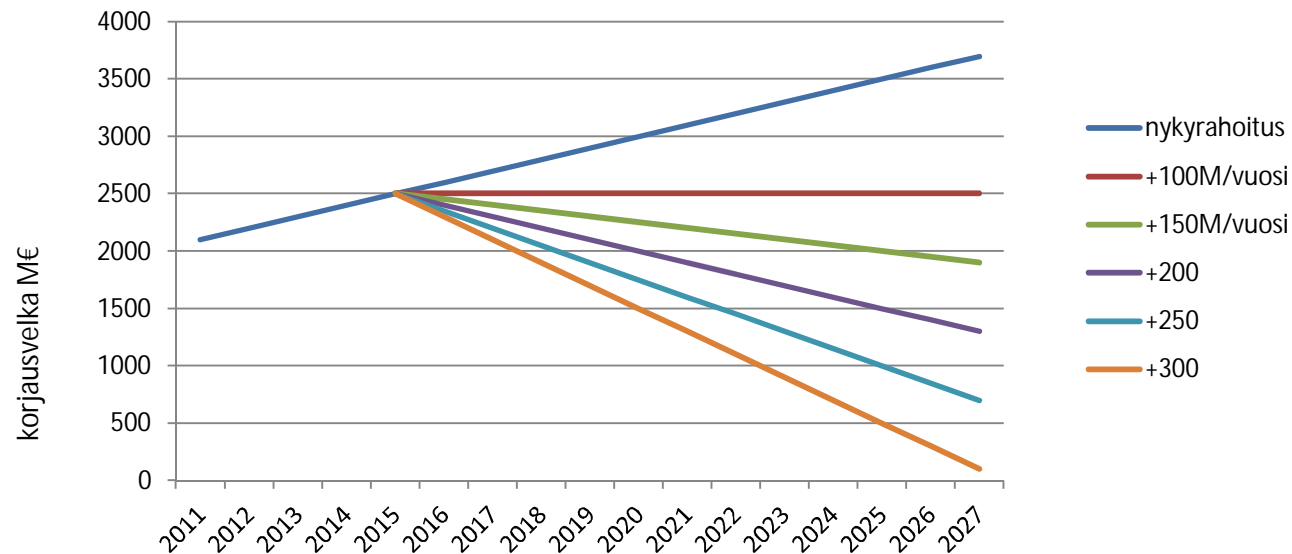
Tiimerkintöjen rahoitus	Osuus*	Rahoitus
Ylläpito	2/3	15 M€/v
Uudet päällysteet	1/3	7 M€/v
Yhteensä		22 M€/v
Materiaali	Osuus*	Rahoitus
Massa	2/3	15 M€/v
Maali	1/3	7 M€/v
Yhteensä		22 M€/v
*Osuus tiimerkintärahoista		

Korjausvelkapaketti

Liikenneväylillä on n. 2,5 miljardin arvosta korjausvelkaa

- Korjausvelalla tarkoitetaan sitä rahasummaa, joka tarvittaisiin väylien saattamiseksi nykytarpeita vastaavaan hyvään kuntoon.
- Viime vuosien keskimääräisellä perusväylänpidon rahoitustasolla (965 milj. eur/vuosi) korjausvelka lisääntyy vuosittain noin 100 milj. eurolla.

Lähde: Liikenneväylien korjausvelan vähentäminen ja uusien rahoitusmallien käyttö. Tiemerintäpäivät 2016. Parlamentaarisen työryhmän ehdotus, LVM julkaisu 35/2014

Sipilän hallituksen linjaukset

- Liikenneväylien korjausvelan vähentämiseen 600 milj. eur vuosina 2016-2018 (100+300+200 milj.)
 - Osa hallituksen kärkihankekokonaisuutta.
 - Kärkihanke 4: Biotalous ja puhtaat ratkaisut: ”Puuhuollon tieinfrastruktuuritarpeet linjataan osana liikenne- ja muiden infrainvestointien (0,6 mrd) kokonaisuutta”.
- Lisäksi siirretään uusien väylähankkeiden rahoitusta perusväylänpitoon ja yksityisteiden parantamisen valtionavustuksiin vuosina 2017-2019 yht. 364 milj. eur
- Em. lisäystä perusväylänpidon kehystasoon, joka on 965 milj. eur/ vuosi
 - Tienpidon osuus tästä noin 540 M€/vuosi

Perusväylänpidon lisärahan kohdentaminen korjausvelan vähentämiseksi 1/3

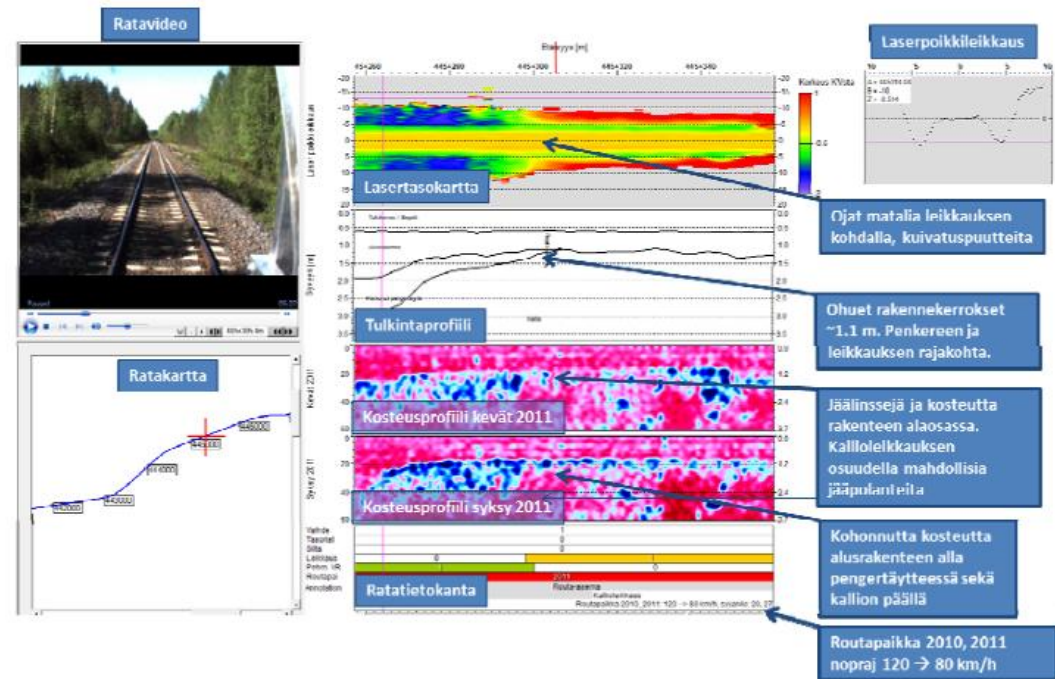
- Liikenneinfraa tulee kehittää **asiakastarpeet** edellä, ja huomioon tulee ottaa niin elinkeinoelämän kuin asukkaidenkin tarpeet.
- **Elinkeinoelämän kilpailukyky** ja investoinnit biotalouteen edellyttävät toimivaa liikennejärjestelmää ja laadukasta infrastruktuuria koko Suomessa.

Perusväylänpidon lisärahan kohdentaminen korjausvelan vähentämiseksi 2/3

- **Väyläomaisuutta** on **hallittava kestävästi** myös omistajan näkökulmasta.
- Tehokkaampia keinoja ongelmien ratkaisemiseen **innovaatioita ja uutta teknologiaa hyödyntämällä**

Kuva 103. Kuivatuspuutekohteen tarkasteluesimerkki.

Mukaellen LVM: Miksi perusväylänpitoon on tarpeellista panostaa, ppt-esitys 9/2015

Tiemerkintäpäivät 2016

18

Perusväylänpidon lisärahan kohdentaminen korjausvelan vähentämiseksi 3/3

- **Digitalisaatio** ja **automatisaatio** muuttavat infran vaatimuksia. On välttämätöntä, että väylaverkkomme on digitalisaation ja automatisaation edellyttämässä hyvässä kunnossa ja olemassa oleva infra sopii liikenteen älykkäille palveluille.

Kuva: NordicWay, Coop-hanke

Perusväylänpidon lisärahoituksen käyttökohteita

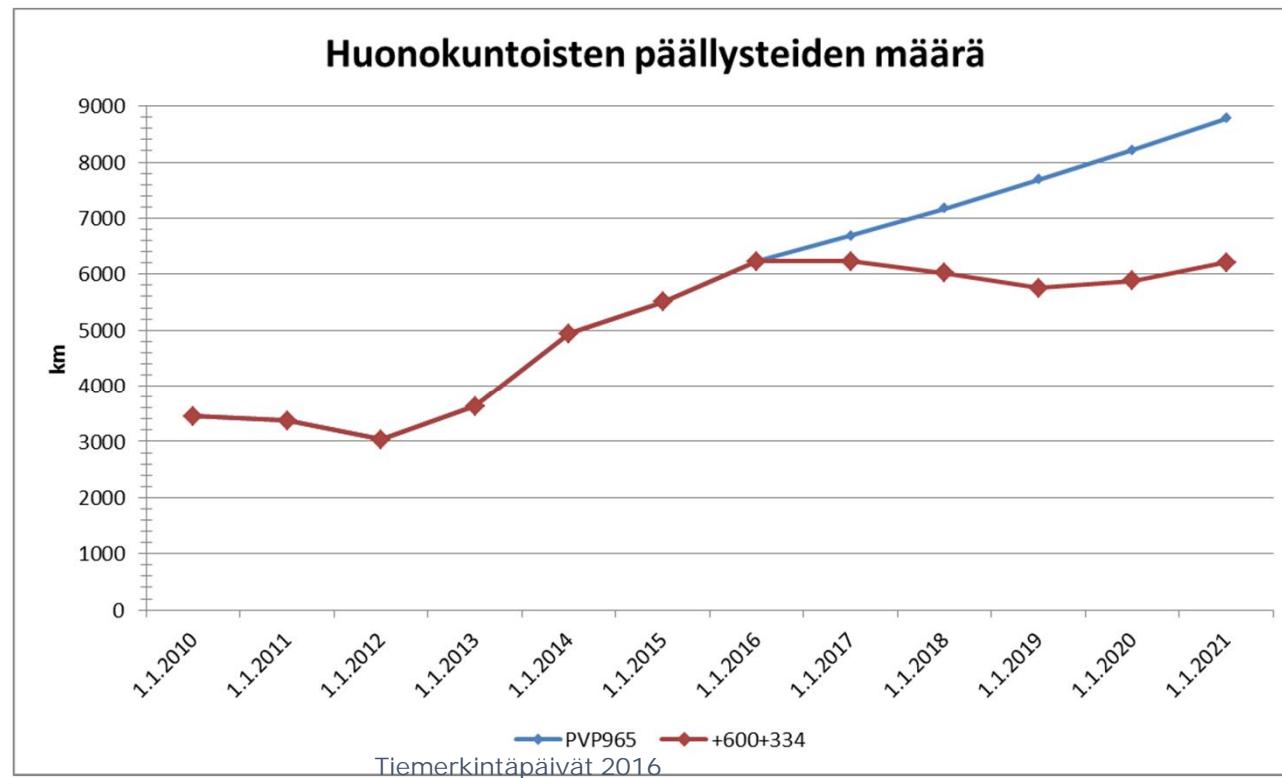
- Teiden päällysteet, tierakenteet ja varusteet
- Huonokuntoiset ja painorajoitetut sillat
- Ratojen päällysrakenteet ja vaihteet
- Ratojen sähkö- ja turvalaitteet, asetinlaitteet
- Ratapihat ja raakapuuterminaalit
- Meriväylien turvalaitteet, kanavatekniikka
- V. 2017 alkaen väylähankkeista siirrettävällä rahoituksella lisäksi pienet liikenneturvallisuu-
ta edistävät hankkeet

Esimerkki perusväylänpidon lisärahoituksen vaikutuksesta, maanteiden päällysteet

(alustava arvio tammikuu 2016)

KIITOKSET!